

מינוי אפוטרופוס

מינוי אפוטרופוס לאדם בדרך כלל נעשה במקרים בהם לא נמצא פתרון אחר (כגון- ייפוי כוח). לעיתים, מינוי אפוטרופוס היא הדרך היחידה להגן על אדם הזקוק לכך מבחינה רפואית או תפקודית, מפני שאינו מסוגל לדאוג לענייניו ומפני גרימת נזקים לעצמו ו/או לרכושו. אדם לא יכול להתמנות לאפוטרופוס, ללא הליך משפטי וללא מינוי של בית הדין / בית משפט. הבקשה יכולה להיות מוגשת לבית הדין הדתי הדרוזי בעכו או לבית הדין הדתי הדרוזי במסעדה (במקום מגוריו של החסוי), ישירות על ידי בן המשפחה המעוניין להתמנות כאפוטרופוס או באמצעות עו"ד, כאשר המשיב בכל סוגי הבקשות למינוי אפוטרופוס הוא נציג היועמ"ש לממשלה במשרדי האפוטרופוס הכללי. במידה ובן המשפחה מאושפז בבי"ח ניתן להגיש באמצעות עובד סוציאלי מחלקת האשפוז שבבית החולים (במקרים בהם יש צורך באפוטרופוס לגוף). יש מקרים בהם הבקשה למינוי אפוטרופוס מוגשת על ידי בא כח היועץ המשפטי לממשלה, באמצעות פקידת סעד.

הבקשה למינוי אפוטרופוס תוגש בכתב לבית הדין ותכלול:

1. טופס בקשה הכולל את פרטי החסוי במדויק: שמו, כתובתו ומספר זהות, מצבו הרפואי ו/או הנפשי, וכן מהן הסיבות שבגינן דרוש מינוי אפוטרופוס לחסוי/ה. כמו כן, רצוי לפרט מהו משך הזמן שלגביו מבקשים את המינוי: לתקופה מוגבלת או לצמיתות. הטופס כולל גם את פרטי המבקש להתמנות כאפוטרופוס, ת.ז., טלפון, כתובת (מעל גיל 18).
2. כתב הסכמה של האדם שמבקש להתמנות כאפוטרופוס.
3. צריך להחתים את בני המשפחה מדרגה ראשונה של החסוי על טופס כתב ההסכמה למינוי אפוטרופוס (מעל גיל 18).
4. בני משפחה שאינם מסכימים למינוי ו/או שאינם מסכימים לחתום על טופס כתב ההסכמה יש לצרפם כמשיבים לבקשה.
5. יש לצרף לבקשה תעודות רפואיות המעידות על מצבו הנפשי ו/או הרפואי של החסוי/ה: חוות דעת של רופא מומחה אחר בתחום הנפשי/קוגניטיבי הכוללת: אבחנה, חוות דעת לגבי מסוגלות האדם לדאוג לענייניו באופן מלא/חלקי ומידת יכולתו להביע דעתו בעניין ולהבין את משמעות המינוי. חוות הדעת כוללת התייחסות גם לגבי מסוגלות החסוי להופיע בבית הדין.
6. תצהיר של המבקש להתמנות המאמת את כל העובדות המפורטות בבקשה חתום גם על ידי עו"ד/פקיד סעד/מזכירות בית הדין.
7. במידה ויש צורך רפואי דחוף באפוטרופוס לענייני גוף יש לצרף מכתב רפואי.
8. שובר תשלום אגרת פתיחת תיק ששולם בעמדת התשלום בבית הדין או בבנק הדואר או באמצעות האינטרנט - על פי תעריפי האגרות הקבועים בתקנות בתי הדין הדתיים הדרוזיים (אגרות), התשל"ג – 1973.

רשימת המסמכים הנחוצים לצורך הגשת בקשה למינוי אפוטרופוס:

- טופס בקשה למינוי אפוטרופוס.
- תעודת רופא.
- כתב הסכמה של המבקש/ים להתמנות כאפוטרופוס/ים.
- כתיב הסכמה של בני המשפחה מדרגה ראשונה למינוי האפוטרופוס.
- צילום תעודת זהות של החסוי -מי שרוצים למנות לו אפוטרופוס.
- צילום תעודת זהות של המבקש להתמנות כאפוטרופוס.
- תצהיר חתום ומאושר על ידי עו"ד/עו"ס המאמת את המסמכים.
- אישור על תשלום האגרה.

הערה: דף הסבר זה הינו כללי ואינו בא במקום ייעוץ משפטי ונועד לסיוע ראשוני בלבד ואינו ממצה את כל הנושאים הנוגעים לעניין.

מקרים שבהם בית הדין ממנה לקטין אפוטרופוס

• ישנם מקרים שבהם, כאשר מדובר בקטין (עד גיל 18), נשללת האפוטרופסות הטבעית של הוריו, ובית הדין ממנה לילד אפוטרופוס.

על-פי החוק בית הדין רשאי למנות אפוטרופוס לקטין, כאשר:

1) שני הוריו של הקטין נפטרו, או שהוכרזו פסולי דין, או שהאפוטרופסות נשללה מהם לפי החוק, או שאינם מסוגלים למלא כלפי הקטין את חובותיהם או שהם נמנעים ללא סיבה סבירה מלמלא את חובותיהם. בית הדין ישלול אפוטרופסות מהורה לקטין על-פי החוק, רק אם נתמלאו כל התנאים בחוק, מצב זה הינו מצב חריג.

2) מינוי אפוטרופוס בנוסף להורה - כאשר אחד מהורי הקטין נפטר, או הוכרז פסול דין, או שאינו מסוגל למלא חובותיו או שאפוטרופסות שלו הוגבלה, וההורה השני נשאר אפוטרופוס, בית הדין רשאי למנות לקטין אפוטרופוס כללי או לעניינים שיקבע בית הדין, בנוסף להורה. בית הדין לא ימנה אפוטרופוס בנוסף להורה, אלא אם כן ראה סיבה מיוחדת לכך, לטובת הקטין ולאחר שניתנה הזדמנות להורה להשמיע את טענותיו.

3) בית הדין **רשאי** למנות אפוטרופוס על קטין לצורך ההסכמה על סמכות בית הדין הדתי הדרוזי, זאת וכאשר מדובר בהליך בקשה ל "צו ירושה" או "צו קיום צוואה" או בהליך "מזונות ילדים" או "משמורת" או "הסדרי ראייה".

• בית הדין יעדיף למנות כאפוטרופוס אדם מתאים שהוא בן משפחתו של הקטין, אלא אם כן מצא כי בנסיבות העניין יהיה זה לטובת הקטין למנות לו אפוטרופוס שאינו בן משפחתו.

• במקרה של ילד בגיר (מגיל 18 ומעלה) שאינו מסוגל לדאוג לענייניו - ראו פרטים באפוטרופסות לחסוי עם מוגבלויות.

מי יתמנה כאפוטרופוס:

• בית הדין ימנה לאפוטרופוס מי שנראה לו בנסיבות העניין מתאים ביותר לטובת הקטין. יכול להתמנות כל אחד מאלה: יחיד, תאגיד, או האפוטרופוס הכללי.

• במינוי אפוטרופוס לקטין, ייתן בית הדין עדיפות לאדם שהוא בן משפחתו של הקטין. זאת מלבד במקרים שבית הדין מוצא כי בנסיבות העניין, לטובת הקטין, עדיף למנות לו אפוטרופוס שאינו בן משפחה. ("בן משפחה" - הכוונה לאח, אחות, הורה של הורה, אח או אחות של הורה, בן זוג או בת זוג של הורה).

• לפני המינוי ישמע בית הדין את דעתו של ההורה ואת דעתו של הקטין - אם הוא מסוגל להבין בדבר ולהביע את דעתו.

הערה: דף הסבר זה הינו כללי ואינו בא במקום ייעוץ משפטי ונועד לסיוע ראשוני בלבד ואינו ממצה את כל הנושאים הנוגעים לעניין.

• כל האמור בנוהל זה נכתב **בלשון זכר** מטעמי נוחות בלבד ומתייחס ל**זכר ונקבה** במידה שווה.